UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &

S.P.B. COLLEGE નો BUSINESS ADMINISTRATION &

SMT. DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE નો BCA & IT

(Self Financed)

(Managed by Udhna Academy Education Trust)

214, Ranchhod Nagar, Opp. Swaminarayan Temple,Surat-Navsari Road, SURAT-394 210

Class:T.Y.B.Com. (Sem. 5)

Subject: Advanced Accounting **& Auditing 6**

ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક

Class work Questions

Q.1 નીચેના વ્યવહારોમાં ભંડોળ ની પ્રાપ્તિ થશે , ઉપયોગ થશે કે ભંડોળ પર કોઈ અસર થશે નહિ તે જણાવો.

૧. રોકડેથી માલનું વેચાણ રૂ. ૨૫૦૦૦

૨. રૂ.૨૦૦૦૦ ની ઘસારાની જોગવાઈ કરી

૩. બિન ધંધાકીય આવક રૂ. ૫૦૦૦

4.વેપારીને માલ પરત રૂ. ૧૦૦૦૦

(M.A.2008)

૨. નીચેની માહિતી એક કંપનીના પાકાસરવૈયા માંથી લેવામાં આવી છે.

મિલકત	31.03.2017	31.3.2018
	રૂ.	રૂ..
સ્ટોક	72000	90000

કંપનીએ ગયા વર્ષે સ્ટોકનું મુલ્યાંકન પડતર કરતા ૧૦% ઓછી કીમતે કર્યું હતું પરંતુ આ વર્ષની શરૂઆતથી સ્ટોક નું મુલ્યાંકન પડતર કીમતે કરવામાં આવ્યું છે. ચાલુ વર્ષનો સ્ટોક પડતર કીમતે દર્શાવ્યો છે. આ વ્યવહારની ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક માં શું અસર થશે.

૩. એક કંપની નાં પાકાસરવૈયામાંથી યંત્ર ખાતું અને ઘસારા ફંડ ખાતાની નીચેની બાકી લેવામાં આવી છે.

તારીખ	યંત્ર ખાતું	ઘસારા ફંડ ખાતું
1.1.2018	રૂ. 700000	રૂ. 200000
31.12.2018	રૂ. 800000	રૂ. 240000

31.12.2018 **નાં રોજ એક યંત્ર જેની ચોપડે કિમત રૂ.૧૦૦૦૦૦ હતી જેના પર એકત્રિત ઘસારો રૂ. ૬૦૦૦૦ હતો તે રૂ. ૧૦૦૦૦ ની ખોટ થી વેચવામાં આવ્યું.**
ઉપરની માહિતી પરથી યંત્ર **ખાતું અને** ઘસારા ફંડ **ખાતું તૈયાર કરો તેમજ યંત્રની ખરીદી અને ચાલુ વર્ષનો ઘસારો શોધો.**

Q.4 નીચેના પાકા સરવૈયા આપવામાં આવ્યા છે:

		વિગત	31-3-2023 રૂ.	31-3-2024 રૂ.
I		**ઈક્વિટી અને જવાબદારી**		
	1.	શેરહોલ્ડરના ભંડોળ		
	a.	શેરમૂડી		
		ઇક્વિટી શેરમૂડી	3,00,000	4,00,000
		રીડીમેબલ પ્રેફ.શેર	1,50,000	1,00,000
	b.	અનામત અને વધારો		
		નફા નુકશાન ખાતું	30,000	48,000
		સામાન્ય અનામત	40,000	70,000
	2.	બિન ચાલુ દેવા		
	3.	ચાલુ દેવા:		
	a.	વેપારી દેવા:		
		લેણદારો	55,000	83,000
		દેવી હુંડી	20,000	16,000
	b.	ટૂંકા ગાળાની જોગવાઈ:		
		કરવેરાની જોગવાઈ	40,000	50,000
		સૂચિત ડીવીડન્ડ	42000	50,000
		કુલ	6,77,000	8,17,000
II		**મિલકતો**		
	1	**બિન ચાલુ મિલકતો**		
	a.	કાયમી મિલકતો		
		દ્રશ્ય મિલકતો:		
		જમીન	2,00,000	1,70,000
		યંત્ર	80,000	2,00,000
		અદ્રશ્ય મિલકતો :		
		પાઘડી	1,15,000	90,000
	2.	**ચાલુ મિલકતો:**		
	a.	માલ સામ્રગી:	77,000	1,09,000
	b.	વેપારી લેણાં:		

		દેવાદારો	1,60,000	2,00,000
		લેણીહુંડી	20,000	30,000
	c.	રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો:		
		હાથ પર રોકડ	15,000	10,000
		બેકમાં રોકડ	10,000	8,000
		કુલ	6,77,000	8,17,000

વધારા ની માહિતી :

1. વર્ષ 2023-24 દરમ્યાન જમીન પર રૂ.20,000 અને યંત્ર પર રૂ.10,000 ના ઘસારાની જોગવાઈ કરેલ હતી.
2. વર્ષ 2023-24 દરમ્યાન વચગાળા નું ડીવીડન્ડ રૂ.20,000 ચુકવેલ હતું.
3. વર્ષ 2023-24 દરમ્યાન કરવેરો રૂ.35,000 ચૂકવેલ હતો.

તૈયાર કરો.

1. કાર્યશીલમૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક
2. સુધારેલું નફા નુકશાન ખાતું
3. ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક

(Oct 2024)

Q.5 નીચે જાનકી લિમિટેડ ના **31.03.2005 અને 31.03.2006** ના રોજના પાકા સરવૈયા આપવામાં આવેલ છે.

		વિગત	31.03.2005	31.03.2006
I		**ઈક્વિટી અને જવાબદારી**		
	1.	શેરહોલ્ડરના ભંડોળ		
	a.	શેરમૂડી		
		ઇક્વિટીશેરમૂડી	65000	100000
	b.	અનામત અને વધારો		
		નફા નુકશાન ખાતું	25000	37400
	2.	બિન ચાલુ દેવા		
	a.	લાંબાગાળાના દેવા		
	d.	લાંબાગાળાની જોગવાઈઓ		
		એકત્રીત ઘસારો :		
		જમીન અને મકાન	12000	9000
		ફર્નિચર	6000	5600
		મોટર કાર	9000	17000
	3.	ચાલુ જવાબદારી		
	a.	ટુકાગાળાના ઉછીના નાણા		
	b.	વેપારી દેવા		
		લેણદાર	99999	111111

		દેવીહુંડી	20001	18889
	c.	અન્ય ચાલુ જવાબદારી		
	d.	ટુકાગાળાની જોગવાઈ:		
		કુલ	**237000**	**299000**
II		**મિલકત**		
	1	**બિન ચાલુમિલકત :**		
	a.	કાયમીમિલકત		
		જમીન અને મકાન પડતર કીમતે	29000	45000
		ફર્નિચરપડતર કીમતે	16000	11000
		મોટર કાર પડતર કીમતે	20000	41000
	b.	બિન ચાલુરોકાણો	52100	40600
	c.	લાંબાગાળાની લોન અને એડવાન્સ		
	d.	અન્યબિન ચાલુમિલકત		
		શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ	-	6000
	2.	**ચાલુમિલકત :**		
	a.	ચાલુરોકાણો		
	b.	સ્ટોક	62500	97600
	c.	લેણીહુંડી		
		દેવાદારો	39900	34100
	d.	રોકડ અને રોકડ સમાન		
		રોકડ	17500	23700
	e.	ટુંકાગાળાની લોન અને એડવાન્સ		
	f.	અન્યચાલુમિલકત		
		કુલ	**237000**	**299000**

વધારાની માહિતી :

(1) મકાન કે જેની પડતર કિમત રૂ 19000 જેના પર એકત્રિત ઘસારો રૂ.8000 છે તે રૂ. 25000 માં વેચેલ છે.

(2) વર્ષ દરમ્યાન કોઈ ફર્નીચર ખરીદવામાં આવ્યું ન હતું. આમ ચાત કેટલાક ફર્નીચર જેના પર એકત્રિત ઘસારો રૂ.1,000 છે તે રૂ.2,500 માં વેચેલ હતું.

(3) રોકાણોપડતર કિમતે ચોપડે નોધવામાં આવે છે. વર્ષ દરમ્યાન કેટલક રોકાણો નકકામા જણાતાં તે માંડી વાળવામાં આવેલ છે.

(4) વર્ષ દરમ્યાન શેર બહાર પડવાના ખર્ચ પૈકી 1/3ભાગ માંડી વાળવામાં આવેલ છે.

તૈયાર કરો : (1) કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક

(2) ભંડોળ ની પ્રાપ્તી અને ઉપયોગ દર્શાવતું પત્રક **(March April-2007)**

Q.6 નીચે આપેલી ઉન્મેશ લિ. ની માહિતી પરથી જરૂરી ખાતા તેમજ ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક બનાવો.

		વિગત	31.03.2006	31.03.2007
I		**ઈક્વિટી અને જવાબદારી**		
	1.	શેરહોલ્ડરના ભંડોળ		
	a.	શેરમૂડી		
		ઇક્વિટીશેરમૂડી	300000	400000
	b.	અનામત અને વધારો		
		સામાન્ય અનામત	80000	100000
		નફા નુકશાન ખાતું	30000	50000
	3.	બિન ચાલુ દેવા		
	a.	લાંબાગાળાના દેવા : 15% ડિબેન્ચર	150000	100000
	4.	ચાલુ જવાબદારી		
	a.	ટુકાગાળાના ઉછીના નાણા		
	b.	વેપારી દેવા		
		લેણદાર	90000	70000
	c.	અન્ય ચાલુ જવાબદારી		
	d.	ટુકાગાળાની જોગવાઈ:		
		કરવેરાની જોગવાઈ	50000	40000
		સુચિત ડીવીડન્ડ	30000	40000
		કુલ	**730000**	**800000**
II		**મિલકત**		
	1	**બિન ચાલુમિલકત :**		
	a.	કાયમીમિલકત		
		પ્લાન્ટ અને યંત્ર	298000	429250
	2.	અદ્રશ્યમિલકત : પાઘડી	100000	90000
	b.	બિન ચાલુરોકાણો	100000	60000
	c.	લાંબાગાળાની લોન અને એડવાન્સ		
	d.	અન્યબિન ચાલુમિલકત		
		ડિબેન્ચર વટાવ	8000	5000
	2.	**ચાલુમિલકત :**		
	a.	ચાલુરોકાણો		

	b.	સ્ટોક	50000	80000
	c.	લેણીહુંડી		
		દેવાદારો	160000	110000
	d.	રોકડ અને રોકડ સમાન		
		રોકડબેંક	10000	20000
	e.	ટુંકાગાળાની લોન અને એડવાન્સ: અ.ચુ.ખર્ચ	4000	5750
	f.	અન્યચાલુમિલકત		
		કુલ	**730000**	**800000**

અન્ય માહિતી :

(1) રોકાણો વેચતા રૂ.10,000 નફો થયેલ છે.

(2) 15% ના ડિબેન્ચર 5% ના પ્રીમયમે પરત કર્યા.

(3) વર્ષ દરમ્યાન રૂ.45,000 આવકવેરો ચુકવવામાં આવ્યો .

(4) રૂ.50,000 ની મૂળકિમતનું યંત્ર (જેની ઘસારા બાદ કીમત રૂ.20,000) તેને રૂ.35,000 માં વેચવામાં આવ્યું.

(5) રૂ.10,000 ની મૂળકિમતનું યંત્ર (જેની ઘસારા બાદ કીમત રૂ.3,000) કાઢી નાખવામાં આવ્યું.

(6) પ્લાન્ટ અને યંત્ર પર 15% ના દરે ઘસારો ગણવામાં આવ્યો છે. .

(March April-2008)

Q.7 શૈલેષ લિમિટેડના તારીખ 31 3 2007 અને 31 3 2008 ના રોજ ના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે

		વિગત	31.03.2007	31.03.2008
I		**ઈક્વિટી અને જવાબદારી**		
	1.	શેરહોલ્ડરના ભંડોળ		
	a.	શેરમૂડી		
		ઇક્વિટીશેરમૂડી (રૂ. 100)	240000	400000
		10% પ્રેફ.શેરમૂડી (દરેક રૂ. 10 નોરૂ.7.5ભરપાઈ)	90000	-
	b.	અનામત અને વધારો		
		સામાન્ય અનામત	100000	90000
		શેર પ્રિમયમ	20000	8000
		નફા નુકશાન ખાતું	40000	87000
	3.	બિન ચાલુ દેવા		
	a.	લાંબાગાળાના દેવા : 15% ડિબેન્ચર	-	100000

	4.	ચાલુ જવાબદારી		
	a.	ટુકાગાળાના ઉછીના નાણા		
	b.	વેપારી દેવા : લેણદાર	60000	35000
	c.	અન્યચાલુ જવાબદારી બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	50000	-
	d.	ટુકાગાળાની જોગવાઈ:		
		કરવેરાની જોગવાઈ	25000	30000
		સુચિત ડીવીડન્ડ	25000	50000
		કુલ	**650000**	**800000**
II		**મિલકત**		
	1	**બિન ચાલુમિલકત :**		
	a.	કાયમીમિલકત		
	1.	દ્રશ્યમિલકત		
		જમીન અને મકાન	150000	200000
		યંત્ર	120000	250000
	2.	અદ્રશ્યમિલકત : પાઘડી	160000	80000
	b.	બિન ચાલુરોકાણો	60000	-
	2.	**ચાલુમિલકત :**		
	a.	ચાલુરોકાણો		
	b.	સ્ટોક	40000	70000
	c.	લેણીહુંડી	20000	30000
		દેવાદારો	80000	50000
	d.	રોકડ અને રોકડ સમાન		
		રોકડ	20000	30000
		બેંક	-	90000
		કુલ	**650000**	**800000**

વધારાની માહિતી: 31 3 ૨૦૦૮ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમ્યાન

૧. રોકાણો તેની વેચાણ કિંમત પર ૨૫ ટકા નફો મળે તેમ વેચેલા હતા.

૨. માંડી વાળેલ ઘસારો: જમીન મકાન રૂપિયા **25000**, યંત્રો રૂ. 20000.

૩. કંપનીએ કાયદાની જરૂરી જોગવાઇઓનું પાલન કરી રીડિમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ૧૦ ટકા પ્રીમિયમે પરત કરેલા છે. રેફરન્સ એ પરત કરવા માટે સામાન્ય અનામતમાંથી રૂ. **120000** મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા છે.

૪. કંપનીએ મૂડી પરત અનામતમાંથી વર્તમાન શેરધારકોને૨:૧નાના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપેલા છે.

૫. ચાર ટકાના વટાવથી ડિબેન્ચર બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા.

૬. ગઈ સાલ ના કર વેરાની રકમ રૂ. **30000** ચૂકવવામાં આવી છે.

ઉપરની માહિતી પરથી જરૂરી પત્રકો સહિત ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

(March April-2009)

Q.8 ઓમકંપનીલિમિટેડનીનીચેનીમાહિતીપરથીતૈયારકરો:

1. **કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક**

2. **ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક**

		વિગત	**31.03.2008**	**31.03.2009**
I		**ઈક્વિટી અને જવાબદારી**		
	1.	શેરહોલ્ડરના ભંડોળ		
	a.	શેરમૂડી		
		ઇક્વિટીશેરમૂડી	200000	400000
		10% પ્રેફ.શેરમૂડી (રૂ. 100 નોરૂ. 80 લેખેભરપાઈ)	200000	40000
	b.	અનામત અને વધારો		
		સામાન્ય અનામત	75000	88000
		શેર પ્રિમયમ	25000	7500
		નફા નુકશાન ખાતું	80000	100000
	2.	બિન ચાલુ દેવા		
	a.	લાંબાગાળાના દેવા : 10% ડિબેન્ચર	50000	-
		ચાલુ જવાબદારી		
	a.	ટુકાગાળાના ઉછીના નાણા		
	b.	વેપારી દેવા :		
		લેણદાર	40000	62500
		દેવીહુંડી	30000	15000
	c.	અન્ય ચાલુ જવાબદારી		-
	d.	ટુકાગાળાની જોગવાઈ:		
		કરવેરાની જોગવાઈ	35000	45000
		સુચિત ડીવીડન્ડ	25000	42000
		કુલ	**760000**	**800000**

II		**મિલકત**		
	1	**બિન ચાલુમિલકત :**		
	a.	કાયમીમિલકત		
	1.	દ્રશ્યમિલકત		
		જમીન અને મકાન	200000	240000
		યંત્ર	230000	300000
	2.	અદ્રશ્યમિલકત : પાઘડી	50000	40000
	b.	બિન ચાલુરોકાણો	80000	-
	c.	લાંબાગાળાની લોન અને એડવાન્સ		
	d.	અન્યબિન ચાલુમિલકત: પ્રાથમિકખર્ચા	15000	5000
	2.	**ચાલુમિલકત :**		
	a.	ચાલુરોકાણો		
	b.	સ્ટોક	25000	70000
	c.	લેણીહુંડી		
		દેવાદારો	45000	31000
		લેણીહુંડી	25000	14000
	d.	રોકડ અને રોકડ સમાન		
		બેંક	90000	100000
		કુલ	**760000**	**800000**

વધારાનીમાહિતી:

૧. રીડિમેબલ પ્રેફરન્સ શેર 15 ટકા પ્રીમિયમે પરત કરવાનું નક્કી કર્યું. આ હેતુ માટે પ્રેફરન્સ શેર નો બાકી હપ્તો મંગાવી લેવામાં આવ્યો. પરંતુ 500 શેર સિવાય બાકીના શેર પર બધા નાણાં મળી ગયા. પ્રેફરન્સ શેર મૂડી માટે સામાન્ય અનામત નો પૂરેપૂરો ઉપયોગ કર્યા બાદ જરૂરી રકમ ના ઈક્વિટી શેર 10ટકાના પ્રીમિયમેબહાર પાડવામાં આવ્યા, જે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયા. રીડિમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરતા ઉદ્ભવતી અનામત નો ઉપયોગબોનસ શેર આપવાઉપયોગમાંલેવામાંઆવી.

૨. રોકાણો તેની વેચાણ કિંમત પર 20 ટકા નફો મળે તે રીતે વેચેલા છે.

૩. માંડી વાળેલ ઘસારો: જમીન મકાનરૂ.30000અનેયંત્રરૂ. 45000.

૪. વર્ષદરમ્યાનરૂ.100000નીપડતરકીમતનુંયંત્ર, જેના પરએકત્રિત ઘસારો રૂપિયા 60,000 હતો તે રૂ.45000ની કિંમતે વેચ્યું હતું.

૫. ડિબેન્ચર 10 ટકા પ્રીમિયમે પરત કર્યા હતા.

૬. ગઈ સાલ ના કર વેરાની રકમ રૂપિયા 30000 ચુકવેલ છે અને ગઈ સાલ નું સૂચિત ડિવિડન્ડ પણ ચૂકવવામાં આવેલ છે.

(March April 2010)

Q.9 શ્રીરામ કંપનીના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ આપેલા છે.

		વિગત	31.03.2009	31.03.2010
I		**ઈક્વિટી અને જવાબદારી**		
	1.	શેરહોલ્ડરના ભંડોળ		
	a.	શેરમૂડી		
		ઇક્વિટીશેરમૂડી (રૂ. 100)	200000	400000
		પ્રેફ.શેરમૂડી (દરેક રૂ. 10 રૂ. 8 લેખે ભરપાઈ)	80000	4000
	b.	અનામત અને વધારો		
		સામાન્ય અનામત	120000	125000
		શેર પ્રિમયમ	3750	-
		નફા નુકશાન ખાતું	60000	110000
		મૂડી અનામત	2000	20000
		બિન ચાલુ દેવા		
	a.	લાંબાગાળાના દેવા		
	d.	લાંબાગાળાની જોગવાઈઓ		
		ઘસારાફંડ : (યંત્ર)	20000	30000
	4.	ચાલુ જવાબદારિ		
	a.	ટુકાગાળાના ઉછીના નાણા		
	b.	વેપારી દેવા		
	c.	અન્ય ચાલુ જવાબદારિ	41250	43000
	d.	ટૂંકાગાળાની જોગવાઈ: કરવેરા ની જોગવાઈ	40000	52000
		કુલ	**567000**	**784000**
II		**મિલકત**		
	1	**બિન ચાલુમિલકત :**		
	a.	કાયમીમિલકત		
	1.	દ્રશ્યમિલકત		
		જમીન અને મકાન	220000	270000
		યંત્ર	80000	150000
		વાહનો	33000	69000
	2.	અદ્રશ્યમિલકત : પેટન્ટ	62000	50000
	b.	બિન ચાલુરોકાણો		
	c.	લાંબાગાળાની લોન અને એડવાન્સ		

	d.	અન્યબિન ચાલુમિલકત		
		બાંહેધરી કમિશન	15000	10000
	2.	**ચાલુમિલકત :**		
	a.	ચાલુરોકાણો		
	b.	સ્ટોક		
	c.	લેણીહુંડી		
	d.	રોકડ અને રોકડ સમાન		
	e.	ટુંકાગાળાની લોન અને એડવાન્સ		
	f.	અન્યચાલુમિલકત	157000	235000
		કુલ	**567000**	**784000**

વધારાનીમાહિતી:

૧. તા. 1.6.09નારોજપ્રે.શેર15% પ્રીમિયમેપરતકરવાનુંનક્કીકર્યું.આ માટે શેર પરનો બાકી હપ્તો મંગાવી લેવામાં આવ્યો. 500 શેર સિવાય બાકીના શેર પર બધા નાણાં મળી ગયા. તા. 31.12.09 ના રોજ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવામાં આવ્યાઅને પ્રેફરન્સ શેર પરત કરતા ઉદ્ભભવતી અનામત નો ઉપયોગ બોનસ શેર આપવા કરવામાં આવ્યો.

2. જમીનનો એક ટુકડો કે જેની પડતર કિંમત રૂ.30000 હતીતે30% નફાથી વેચવામાં આવી અને આ નપુ મૂડી અનામત ખાતે જમા કર્યો.

3. વર્ષ દરમિયાન રૂ.45000 ના વાહનો ખરીદવામાં આવ્યા હતા અને કોઈ વેચાણ થયું નહતું.

4. એક મશીન કે જેની પડતર કિંમતરૂ. 40000 હતી જેના પર એકત્રીત ઘસારો રૂ. 12000 હતો તે રૂ. 18000 માં વેચવામાં આવ્યું.

5.વર્ષ 2008-09 નીકરવેરા ની જવાબદારીરૂ.35000 ચૂકવવામાંઆવીઅનેતેનોવધારોસામાન્યઅનામતખાતેલઇજવામાંઆવ્યો.

6. 18% લેખે ગયાવર્ષની ઈ.શેર નું ડિવિડન્ડ ચૂકવવામાંઆવ્યું. વર્ષદમ્યાનનવાઈ.શેર10% પ્રિમયમેબહારપાડવામાંઆવ્યા.

તૈયાર કરો :ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક .

(March April 2011)